

REDACȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an ... 20 cor.

Pe jumătate an ... 10 "

Pe 1 lună ... 2 "

Nrii de Duminecă pe

an 4 cor.

Pentru România și străinătate

pe an 50 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir gammond: prima

dată 14 bani; a doua oară

12 bani; a treia oară 8 bani

de fiecare publicație.

Manuscripte nu se

inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502

Disolvarea Dietei.

(*) Dacă e să credem știrilor, date acum cu multă hotărâre, numai câteva zile ne mai despart de la împrăștierea Dietei. M. Sa este convins, că nu se poate face nimic cu Dieta, de oarece partidele întovărășite au luat-o razna, peste câmpii, făcând o politică fără nici un Dumnezeu. Va fi deci mai bine s'o împrăștie și cârmuirea s'o lase și pe mai departe tot în mâinile sftnicilor de acum. Când se vor fi astâmpărat în comitate, când li-se va fi împrăștiat fumul ce le-a intrat în cap, căpeteniile partidelor întovărășite vor da de știre. Vor da mai ales semne că vor să lupte pe calea legii, că vor binele nu numai al lor, dar al țării, Tronului și al celorlalte neamuri. Atunci va da și M. Sa slobozenie să se facă alte alegeri.

Până atunci stăpânirii d'acum i se pune îndatorire să facă rândul lui în țară și nu așa, ce până acum cu apă simplă cum se vede, ci ca desăvârșire adică cu *maiestria*. Că face adică tulburare, să ne pus la tăcoare, ca nimeni să nu mai îndrăznească a-și bate joc de drepturile M. Sale.

I-se pune d'asemeni îndatorire să facă toate cele trebuincioase pentru ca *votul obștesc* (sufragiul universal) să poată ajunge, cât mai iute, fapt îndeplinit.

Când se vor potoli mișcările puse la cale de capii partidelor întovărășite, când vor da de bunăvoie comitatele ungurești dare și ostași, aceasta nu se poate nici măcar prevedea. Până atunci însă, așa se zice, *Dietă*

nu va fi, ceea-ce nu s'a mai întâmplat în țară de patruzeci de ani.

Chiar și împrăștierea Dietei d'acum are să se facă în chip nemai pomenit: nu-i mai lasă pe deputați a se întruni pe ziua de 1 Martie la Budapesta, ci M. Sa va da de știre în foaiă că Dieta o împrăștie fără ca să arate când se vor face noile alegeri.

Se înțelege că Apponyi, Bánffy, Kossuth și toată a lor ceată sunt cătrâniți rău. Ba e îngrijorat și Tisza István, care ar fi făcând tot ce poate pentru a convinge pe M. Sa că nu e bine să împrăștie Dieta, ci s'o lase așa cum e: dar dacă partidele întovărășite totuși vor primi cârma îndatorându-se să facă tot ce pofteste M. Sa?

Nădejde mă are Tisza István, că poartă drege ce a țării, că el și alii să facă tot ce poartă de bună samă de împrăștia.

Rau să nu ne para. Am nădejde să notăm adică dintr-un fapt, că cei doi deputați români se întregă a mai fi deputați. Ci ne vom gândi că alte alegeri să ne găsească în orice vreme gata așa fel, încât nu opt, ci de două ori de trei ori atâta să trimitem în Dieta.

Acesta e folosul cel mare pe care noi trebuie să-l tragem din împrăștierea Dietei d'acum.

Să ne mai gândim apoi la un lucru: Partidele întovărășite, stăpâne pe Dieta d'acum, chiar dacă erau să se supună dorințelor Coroanei, ar fi căutat să se despăgubească pe socoteala noastră.

Poporului unguresc, pe care l-au frământat pentru comanda ungurească (ceace ar însemna începutul luptei de a pune mâna cu desăvârșire pe oștire) ar trebui adică să-i dea ceva, pentru a-l potoli.

Cine se îndoieste dar, că dacă ajungeau acum la putere kossuthiștii cu întreaga lor ceată, făceau o lege de alegeri prin care ni-se luau drepturile d'acum, ni-s'ar fi luat școalele, și așa mai departe...

Am scăpat deci de o primejdie.

Deocamdată, se înțelege.

Odată însă tot are să vină. E vorba deci ca *de pe acum chiar* să ne pregătim a ne întări așa fel, ca să avem nădejde de a izbăviri.

Prin adunările populare ce s'au făcut, poporul nostru a fost deosebit de lămurit și îmbărbătat. Puterile de lăncuț trebuie să fie rânduite.

Și până se vor face alte alegeri, tritașii să țină deci legături cu poporul și mai presus de toate să lățească cetințele foilor, ca peste jumătate de an, peste un an ori doi, când vor fi să se întâmple, alegerile să ne afle gata și atât de tari, în cât în Dieta țării glasul poporului românesc să aibă și el resunet, ascultare.

O adunare amănată. *Coaliția anunță că adunarea — ori mai bine: excursiunea — ce era s'o facă la Fiume, pentru a se înfrăți cu Italianii, o amână. A doua amănare. Nu-i semn bun. Anunță în același timp că va fine-o, mai târziu negreșit, pe o corabie, dacă se va întâmpla ca guvernul s'o oprească.*

Informațiuni literare.

XXXI.

După un interval de mai multe săptămâni imi reiau modestul meu loc la această gazetă, cu ai cărei cititori mi-e drag să stau de vorbă.

O convorbire literară cu mai mulți de-odată pentru mine e o recreație și dacă voi reuși a aduce și pe cititori la convingerea asta, fiindu-le și lor un prilej de recreație, scopul meu este atins.

Asupra unui punct trebuie să ne lămurim mai întâi.

Un tânăr și harnic confrate din Sibiu a adus acestor informațiuni invinuirea de a fi prea personale. Ce cred cititorii mei: este o vină așa de mare când cineva este personal?

Am mai tipărit și aiurea afirmația mea, că aproape toate criticile sunt personale. Sau cel puțin toate criticile bune. În fiecare se ascunde o părțică din cugetarea și simțirea noastră. E cu neputință să-ți renegi eul tău până la așa grad, încât judecata ta să se cheme strict «obiectivă». Asta nu s'ar putea numai dacă am fi reduși la niște mașini cugetătoare, conduse după anumite norme. În materie de critică literară însă nu există nici reguli matematice fixe, nici anumite silogisme, din marginile cărora nu ai putea ieși. To-

tul depinde de rațiunea, temperamentul și simțirea ta și, pe cum se știe, astea se deosebesc dela un individ la altul.

Iată pentruce mi-se pare curios când aud pe cineva zicând că este «obiectiv» sau «impersonal». Și iată de ce mi-se par caraghioși toți faimoșii nestri critici, la cari întâlnești în fiecare șir, fraze goale ca «critică științifică», «critica modernă științifică» și altă vorbărie amețitoare.

Rolul criticului este mai mult acela al bunului cititor, cu deosebirea doar că trebuie să știe și serie. El trebuie să aibă spirit de observare și darul de a pătrunde pe autor în toate amănunțele lui, luând cumva parte la tot ce creiază, bucurându-se de izbânzile lui și certându-l pentru greșeli.

O pildă.

Eu am avut un prieten cu talent. (Lasă că toți prietenii mei sunt cu talent). Nu cred că să se fi bucurat cineva mai mult de opera lui și să fi avut un apreciator mai entusiast ca pe mine. Deodată însă s'a poticnit. Imprejurările sociale s'au așezat ca un plumb greu pe aripile lui. Și pe când alții continuau a-l prezenta în culorile de mai nainte, eu am tăcut îndurerat. Nu-i așa că am fost personal, sau subiectiv? Ei, dar e adevărat? Și aici e partea importantă: *Poți fi personal cât vrei, dar să rămâi în marginile ade-*

vărului. Asta-i aproape o axiomă și aș dori ca tinărul meu confrate din Sibiu să-mi dea dreptate.

Ca să mă înțeleagă și mai bine fi voi da o altă pildă.

Un alt prieten al meu, care în viața lui n'a visat să se facă scriitor, a prins acuma târziu dragoste pentru literatură. Până eri de o deosebită credință în scrisesele altora și ale mele, mă pomenesc deodată cu o lecție din parte-i. Mai mult. Alătura de mine sunt dascăliți și domnii Coșbuc și Al. Hodoș. Nu discut ciudățenia cazului, vreau numai să constat că aici prietenul meu a fost personal, sau a făcut ceea-ce se chiamă «personalități». Întrebarea este însă: fost-a el și drept? Vorbir-a adevărul?

Nu. A fost cam pripit. Și e foarte supărător să vezi prieteni începându-și cariera de scriitori cu asemenea pripeli. Mă rog, se poate ca tu, ardelean cu mintea întreagă și entuziasmat să arunci bănueli urâte pe un Coșbuc, un Hodoș sau chiar pe biet subsemnatul? Îți este îngăduit ție, să te îndoești vre-o dată de sentimentele naționale ale unor oameni, cari fi-au dat probe ca nimeni altul? Și tocmai fiindcă gluma e așa de gogonată, pun aci și public întrebarea: este cine-va pe întreg rotogolul românesc, care să creadă, că numele amintite s'ar putea face vre-o dată

MARE MAGAZIN

de articole de sticle de porțelan și vase de culină.

Cele mai moderate și de folos lucruri.

S'A DESCHIS

Arad, Piața Andrássy Nr. 16. (fost casa lui Gebhart).

Se vinde cu prețurile cele mai reduse

Rog P. T. public binevoiască a se convinge personal; cercetarea magazinul nu obligă pe nimeni la cumpărare.

Szabó Albert

furnisor al curții cesare regești. Telefon pentru oraș și comit. Nr. 429. 429 Nr.

Aliații nostri.

De o vreme încoaci se dau pe față curioase simptome în viața politică a Sârbilor *radicali*, aliații nostri. Simptome, cari nu mai pot fi armonizate cu principiile preconizate în programul nostru comun din 1895 și cu proiectul de adresă al clubului parlamentar al naționalităților. Până ce simptomele acestea, erau mai mult apariții sporadice, cochetări cari se puteau reduce la ambiții personale nesăbuite ale unor conducători cari și-au pierdut deja răbdarea, n'am dat o deosebită atenție acestor apariții, cari mergeau pe socoteală personală. Ba chiar și acum, ne place a crede că în masele sănătoase ale poporului sârb, trăește vie unica idee mântuitoare a *tuturor naționalităților din țara aceasta* ce se exprimă în *alianța* lor. Ne place a crede, că observarea noastră în fața curentelor noi ce se ivesc în viața confrățiilor Sârbi va privi mai mult pe domnul *Iasa Tomici*, radicalissimul fruntaș sârb care în vremea mai nouă propagă pe față *politica antidinastică și de înfrățire cu șovinistii*.

Totuși ne ținem de datorință a declara, pentru încurajarea a oricărui fel de neînțelegeri că politica aceasta, care înseamnă o derailare hotărâtă dela principiile din 1895, *nu are aprobarea noastră*.

Aceasta pentru a nu se putea mistifica nici pe un moment politica națională a partidului naționalităților solidarizând-o cu încercări aventuriose, cari fatalmente pot naște în sânul și a unei naționalități și a alteia. Pe de altă parte pentru a ne exprima regretul că vremurile mai prielnice ca oricând pentru consolidarea în general și în parțial a partidului naționalităților se perd pentru un aliat în acțiuni, cari numai la slăbire pot duce.

Prilejul care ne îndeamnă să spunem lucrurile acestea la adresa aliaților nostri Sârbi, este o manifestație de înfrățire ce s'a petrecut Duminecă în Neoplanta despre care

unelte în contra intereselor românești și ar putea să se ridice în contra celor ce în mod sincer susțin ideile folositoare înaintării noastre culturale?

Ce rușine-mi e să fiu silit a pune asemenea întrebări și încă din pricina nesocotinței unui prieten, care așa de ușor putea să se informeze înainte de a căuta să se facă reamintit prin asemenea greșeli.

Iată deci ce înseamnă a fi personal rău în înțelesul cuvântului: a scrie adecă tendențios și ceea ce nu corespunde adevărului; a scrie fără a chibzui mai întâiu dacă folosești sau strici literaturii prin munca ta. Și de asta trebuie să ne ferim.

Dar, vom mai vorbi despre asta.

PENTRU COPII.

Dela marele profesor Riureanu din București încoaci, nu și-a mai frământat nimeni capul să întocmească o bibliotecă pentru copii. Regretata Sylvia Barcianu, soția tot atât de mult regretatului profesor Dr. D. P. Barcianu din Sibiu, o femeie de o rară cultură în societatea noastră, scrisese în «Tribuna» dela Sibiu și în «Tribuna Poporului» mai multe foite, cari erau menite să formeze material pentru un volum destinat *bibliotecii pentru copii*. Năcazurile vieții, colindarea pe la Vaș, unde însoțise pe bărbatul său și avea să îngrijească de cinci copii, îi răpise însă vremea și nici nu prea avea siguranța reușitei materiale a întreprinderii, destul că a trecut la cele vecinice — în cea mai frumoasă etate, abia împlinise

se scriu în ziarele șoviniste cu multă satisfacție următoarele:

Duminecă dup'ameaz Sârbii din Neoplanta, au ținut în biserica lor d'acolo, așa numita *Slava*, la care a participat mulțime mare de Sârbi din Ungaria și din Sârbia. Aceasta e un fel de peregrinaj a Sârbilor la care ia parte dela cel mai simplu țaran până la cei mai avuți aristocrați. La serbare venit-au oaspeți și din Bosnia și Herțegovina. Deputatul Neoplantei, contele Teleki Arvéd, care și-a ținut totatunci darea de seamă, s'a prezentat și el la serbare împreună cu mai mulți adicți ai săi, unde au fost primiți cu mari ovații. Iasa Tomici, conducătorul sârbilor (fostul candidat naționalist din cercul Bisericeii-albe! N. R.) a salutată cu însuflețire pe contele Teleki. Contele Teleki în limba sârbească a ținut un toast pentru Sârbi, la care a răspuns Iasa Tomici, într'o ungurească neeseceptionabilă. Într'altel a zis:

«Imi pot închipui corb alb, oaste neagră și vultur cu două capete dar o națiune care în vremurile critice, n-ar sări întru apărarea constituționalismului (?) și a libertății (?) sale. fără osebire de partide și naționalități, o astfel de națiune, nu-mi pot închipui. A îndemnat apoi pe Maghiari la tenacitate în luptă și a făcut apel călduros către Sârbii patriotici să se ralieze într'o tabără cu Maghiarii, împotriva Vienei.

Va să zică dl Iasa Tomici face apel la raliere într'o tabără a Sârbilor cu Ungurii, ca să scape *constituționalismul și libertatea*, de care așa se vede s'au bucurat Sârbii până acum și pe cari acum le amenință Viena.

După discursul acesta, credem că Sârbii mai curând se vor ralia pentru a-și scăpa, ori în cazul cel mai rău a se scăpa de — Iasa Tomici de azi.

Disolvare cu brachiu...

— Criza. —

Budaesta, 13 Februarie.

Într'un articol de fond, «Budapesti Hirlap» de azi apără pe contele *Andrássy* care nu a primit formarea cabinetului fără garanții de pace statornică. În cazul cel mai bun criza s'ar fi amânat cu vre-o 2—3 ani, până la noile alegeri, zice «B. H.». În timpul acesta chestia militară nerezolvată ar fi domnit asupra tuturor celorlalte chestiuni, ea ar fi ținut țara într'o continuă agitare și marile și importante chestiuni și probleme dela or-

36 de ani — fără să fi scos vre-un volum din proiectata bibliotecă.

Eu, cărei regretata Sylvia Barcianu îi vorbise de atâtea ori și cu atâtea entuziasm despre *biblioteca pentru copii*, simt o deosebită plăcere putând să anunț că ceea-ce n'a putut începe Sylvia Barcianu, e pe cale a desăvârși sora ei, d-șoara *Adelina M. Olteanu*.

Dupăcum am anunțat deja, în tipografia «Lucăfăruului» din Budaesta se va termina curând întâiul volum din biblioteca ce d-șoara *Adelina M. Olteanu* destinează copiilor...

În cea mai frumoasă tinerete d-sale i-s'a făcut parte de cea mai dureroasă, dar în același timp și nobilă datorință: să îngrijească de educația a șase nepoți și nepoate minori, rămași orfani. Un fapt, care a pus-o în stare s'aibă experiențe prețioase în ce privește educația copiilor. Ear instrucția ce a primit în cele mai bune instituțiuni culturale din România și devotamentul nemărginit ce avea întru îndeplinirea misiunii ce luase asupra-și au calificat-o să dea neamului românesc fii demni de părinții lor distinși, să câștige învățatură nemijlocită în privința cultivării sufletului copiilor și astfel în biblioteca ce ne dă, avem piese ce sunt nu numai frumos scrise, într'o limbă curată și caldă românească, ci și anume potrivite pentru formarea caracterelor celor ce mâne au să fie apărătorii și mamele neamului românesc.

Pentru noi, Românii din statul ungar, cari în toate privințele și pe toate terenele, avem multe de apărât, cartea aceasta este de mare înemnătate. Ea este menită a completa ceea ce nu s'a ajuns în școală.

dinea zilei ar fi suferit mult din cauza aceasta. Să fixăm deci că chiar și coaliția recunoaște că ar fi multe probleme, multe neajunsuri și rele de asanat și că ele cer o lecuire grabnică și temeinică. Ceea-ce nu poate fi înțeles însă, este conclusia, care totuși dă precădere chestiunii militare față de marile necesități sociale și economice ale țării. Apoi încă un punct: Intre aceste reforme interne coaliția prenumără de bună seamă și legiferarea maghiarizatoare. Continuarea operei de distrucție și desființare a naționalităților. Din punctul acesta de vedere, oricât s'ar părea de ciudat, noi nu ne-am putea bucura de o grabire a împăcării.

Disolvarea Dietei.

Rescriptul regesc conținând disolvarea Dietei va apare zilele acestea, probabil Luni dimineața. Față cu aceasta, unii deputați cer nesupunerea Dietei va fi convocată pentru a i-se face cunoscută disolvarea. În caz de nesupunere fostul ministru de honvezime Nyiri în calitate de comisar regesc va soma pe deputați să se imprăstie căci altfel se va face uz de forță brachială.

Actul de dizolvare a camerei va fi însoțit de un autograf manifest al coroanei. În acest manifest către națiune, se va motiva necesitatea disolvării.

Alegerile viitoare.

Alegerile pentru Dietă se vor face cât mai târziu. Scopul acestei întârzieri este înțelegerea rațională de pace. Cum am mai amintit eri, guvernul crede că va putea mai ușor ajunge la un bun sfârșit cu negocierile, dacă deputații și șefii vor fi scoși din îngrădirea partidelor și cluburilor politice. Pentru alegeri, coroana va uza de maximum de termen, adică trei luni, pentru a se evita orice ilegalitate.

Fejérváry la Viena.

Cu trenul de azi dimineața ministrul președinte Fejérváry a plecat la Viena. El va fi probabil azi primit în audiență de regele. Odată cu el au plecat secretarul său baronul *Skerlecz* și șeful biroului presei *Vész*. După dizolvare vor mai fi primiți la regele mai mulți șefi din partidele cu baza de 1867. Aceștia vor fi fostul ministru-președinte *Szél Kálmán*, *Alex. Wekerle* și baronul *Bánffy*.

Să completeze mai ales studiul limbei române, care a ajuns primejduită chiar în școlile cu limba de propunere românească: vremea cea multă trebuie adică, așa-i porunca, să fie pierdută cu studiul limbei ungurești. În școală învățătorilor le rămâne astfel vreme puțină să cetească bucatile alese din autorii români.

Dându-se familiilor românești biblioteca editată de d-șoara *Adelina M. Olteanu*, se face începutul *întăririi educației românești a copiilor* noștri. În familiile zise «inteligente», se știe, sunt mulțime de cărți ungurești, căci Ungurii au o aleasă și efină bibliotecă pentru copii. Ei bine, cartea d-șoarei suslăudate are menirea să înducească pe copii a ceti românește și să înlature odată pentru totdeauna scuza, că dăm copiilor de cetit cărți străine fiind că românești nu sunt.

Eată ceea-ce ne face a crede, că biblioteca d-șoarei *Adelina M. Olteanu* va împodobi casa fiecărui cărturar român.

H A Z.

Numărul 13.

— Cum? și tu crezi în boscoanele acelea, că numărul 13 e fără noroc? întrebă un pretin pe celalalt.

— Trebuie să cred. Cunoscut cazuri când s'a dovedit nenorocul lui?

— Auzi, auzi! Ce caz?

— Am văzut la o masă 13 inși. Erau 12 creditori și un datorăș al lor al tuturor, de toți 13 inși. Și nici un creditor n'a căpătat nici un finic dela datorăș!...

Un împrumut al guvernului.

Se vorbește de un mare împrumut, pe care guvernul voește să-l contracteze. Știrea aceasta a produs o mare animațiune la bursă. Totuși ea trebuie primită cu rezervă cuvenită.

Remanierea cabinetului.

Se afirmă tot mai mult, că unii dintre miniștri vor eși din cabinet, trecând altora portofoliile lor. Aceștia sunt mai ales Kristóffy, ministrul internelor și Lukács faimosul cârmuitor al instrucției publice. Mulțumit și ostentit de «mare» sa operă de maghiarizare a școalelor nemaghiare, el pleacă pentru a lăsa altora teren spre noi isprăvuri patriotice. Urmasul lui va fi secretarul Sélley.

O deputațiune.

O deputațiune a colegiului electoral din Verbász a fost primită azi în lipsa ministrului președinte, de către ministrul de justiție Lányi. Aceasta a accentuat bunele intențiuni ale guvernului față cu țara.

Alte știri.

Comitetul diriguitor al coaliției va ține o ședință azi la 5 ore p. m.

Deputații opoziției fac pregătiri pentru adunări de protestare în toată țara în contra disolvării dietei. Ele se vor ține toate în mod simultan, în ziua de 25 l. c.

COMPLITUL GRECESC.

București, 12 Febr.

Raportul poliției de siguranță, privitor la unelțile grecești și la complicitatea Grecilor din țară la sălbaticile bandelor din Macedonia contra fraților noștri de acolo, a fost terminat Sâmbătă și înaintat dlui ministru de interne.

În raport sunt specificate, pe rând dovezile de culpabilitate ale tuturor celor implicați, cerându-se expulzarea lor.

În aceeași zi, la orele 6 seara, s'a ținut un consiliu de miniștri, care a durat trei ore.

S'a discutat mult asupra fie-cărui din cei implicați.

Se zvonește, după cele ce au putut transpira, că miniștrii, în unanimitate, au hotărât expulzarea din țară a dlor Christos Zappa, Panaite Haitas, Petre Spandonidis, Constantin Chiochiopulos, Dr. Miliareș, Dr. Cecikas, A. Ciricleanu, D. Iannopoulos și A. Valsamachis.

Chestiunea expulzării dlui N. Chrissovelonis a provocat vii discuții în sânul consiliului de miniștri.

Unii miniștri au susținut ca Crissovelonis să fie numai dat judecății și nu expulzat, de oare-ce el e deja naturalizat de Senat și ca atare a renunțat la ori-ce protecțiune străină.

Alți membri ai consiliului de miniștri însă au susținut că el poate fi expulzat, de oare-ce naturalizarea lăsa trecut numei prin senaii deci nu e cetățean român.

Cum oarele erau înaintate, s'a decis să țină un nou consiliu de miniștri Luni, când se va hotărâ definitiv și în privința expulzării lui Chrissovelonis.

Tot în acest consiliu se va semna și jurnalul de expulzarea celor enumărați mai sus și imediat după aceea expulzarea va fi efectuată.

Un redactor dela «Universul» a avut o convorbire cu un fruntaș macedonean, care i-a declarat că:

«Cel mai vinovat, președintele și ferventul propagandist cu cuvântul și cu fapta, cel mai neîmpăcat dușman al macedo-românilor, e bancherul Crissovelonis. Ura noastră și a tuturor românilor contra acestuia e așa de mare, în cât dacă guvernul l'ar fi expulzat numai el singur, absolvându-i pe ceilalți toți, noi am fi fost mulțumiți, am fi fost satisfăcuți. Expulzeze pe toți ceilalți membri ai comitetului Eteriei, pe alți o sută fără de însemnătate, noi nu vom fi mulțumiți știind că în sânul țării noastre, în mijlocul nostru se află încă cel mai mare dușman al idealului nostru național, președintele Crissovelonis.

«Fierberea printre macedo-români e așa de mare. — a încheiat fruntașul macedonean, — în cât nu știu ce se poate întâmpla mâine».

În consiliul de miniștri de Sâmbătă seara s'a susținut că dl Chrissovelonis a renunțat la protecția grecească.

«Se dovedește însă — zice «Universul» — că chiar acum când se află în Monte-Carlo, domnul Chrissovelonis s'a dus acolo cu pașaportul Nr. 374 eliberat în ziua de 14 Decembrie 1906, de către legațiunea elenă din Capitală.

Lucrul se poate dovedi la legațiunea elenă, cât și la poliția noastră, unde a fost vizat pașaportul, precum și la punctul de graniță pe unde a ieșit din țară.

Dar nu e numai atât. Chrissovelonis a avut în totdeauna pașaport grec, pe care a avut grija să-l reînnoiască în fiecare an, lucru ce se poate dovedi la punctele de graniță pe unde a ieșit în fiecare din țară.

În noul raport al prefecturei poliției se argumentează cu documente și scrisori că dl Chrissovelonis a fost de fapt președintele societății «Elenismos» și că ocupă încă această demnitate: că a ajutat fășișmizarea pan-elenică, pentru care a primit laude și mulțumiri dela Atena; că a știut de întrebuițarea sumei de 80.000 lei, cât a produs lista din România, pentru nenorocii din Crușova. Bani au fost trimis societății «Elenismos» din Atena, tocmai acea societate, care organizează și întreține bandele de antarti, cari devastează și pârjolesc satele românești șiucid pe frații noștri din Macedonia. De altfel acest fapt este documentat și de Cartea verde, pag. 35.

Sunt apoi consemnate o mulțime de alte fapte privitoare la ceialalți vinovați.

București, 13 Februarie.

Guvernul a hotărât expulzarea tuturor grecilor membri ai societăților grecești.

S'a decis și expulzarea domnului bancher Chrissoveloni.

Din străinătate

Noul ministru președinte al Italiei, Sidney Sonnino reprezintă un nou curent, o nouă eră de asanare a moravurilor politice în Italia. El este născut dintr'un tată evreu, comerciant bogat în Alexandria (Egipt) și o mamă protestantă engleză. El se află azi în vârstă de 59 ani. Inzestrat cu o cultură întinsă, cu un spirit de serioșitate și sobrietate rece și obiectivă, care amintește pe marii bărbați de stat englezi, el a stat mult timp în opoziție. El a combătut întotdeauna moravurile politice ale Italiei, cari se bazu pe profitul egoist, pe o administrație de partid și pe fraude și necinste. Triumful său a fost triumful cinstei, a muncii și serioșității. Triumful acesta dovedește puterea renăscătoare și reformatoare a ocupației cu știința și literatura. Sonnino este astăzi recunoscut în toată dieta italiană ca cel mai adânc și competent cunoscător al finanțelor Italiei, a stării economice și sociale a țării sale. El este însă un cunoscător al stării sociale și economice al tuturor statelor din Europa. Afară de aceasta el este un literator fin și mănuște limba și stilul într'un mod artistic. Cazul lui dovedește că o acțiune politică eficace trebuie să se alimenteze dintr'o cultură vastă și adâncă.

Voci din public.

În «Gazdasági lapok» nrul 6 din a. curent stă următorul anunț:

«Ajutorarea poporului secuiesc.

Exmisiunea ministerială pentru secuime cu puteri treptate continuă lucrările sale spre a pune în picioare secuimea. În anul trecut aproape 2000 vite cornute a împărțit cu un preț scăzut (favorabil). Afară de aceasta 1000 de porci de prăsăla și 5000 oi. Mai de curând ridicarea prășilei hoarelor și a cailor și a propus exmisiunea. O calitate bună de grâu de sâmbântă 2016 metricubi a împărțit. Mai departe a avut grija să popularizeze pomăritul, folosirea mai bună. Spre scopul acesta vor spesa aproape 5 milioane cor. Și până acum 40,000 jughere de pășune în păduri a exoperat

exmisiunea. Pe 4000 de jughere a săvârșit îmbunătățirea pășunii. Mare grije are pentru dezvoltarea industriei de casă, a înființat școale, mai de curând înființândă o constituire cu 20,000 cor. spese.

In fine în dimensiuni mari decurge lucrarea pentru regularea creditului.

Eu cred că la asta nu trebuie comentariu. 5 milioane pentru pomărit și folosirea mai bună a pădurilor și alte 5 și mai multe milioane pentru celelalte ajutoare.

Ne pare bine. E foarte frumos și bine că guvernul se îngrijește astfel de ajutorarea unui popor sărac. Dar cu mult mai frumos ar fi dacă tot în așa măsură s'ar îngriji guvernul și de alte popoare care sunt tot așa de sărace ca Săcuii. Și care de după starea lor numerică contribuie înzecit mai mult la susținerea patriei.

Suntem în stat constituțional. Ne lăudăm prin foile guvernelor că toate popoarele se pot dezvolta liber în patria asta, avem lege, drept și dreptate. Așa se trâmbița în lume, dar acasă? Cum se împart binefacerile statului?

Față de acestea, noi Români ce facem? În loc să ne îngrijim noi de nevoile noastre și să căutăm a porni o acțiune pentru îmbunătățirea școlii poporului nostru — având în vedere că dela guvern nu avem ce aștepta — ne luăm la ceartă. Se face război între frați, între amici, între fruntașii noștri cari datori ar fi să grujească ca nici o umbră de supărare să nu-i desbină, să nu-i amărească — că desbinarea între ei trage după sine desbinarea și între popor.

Și ce e mărul de ceartă? Ziarul general român, monden, care să se înființeze cu locul în capitala țării.

Eu cred că afacerea asta nu poate fi chiar un casus belli între cărturari, între inteligența noastră de a se resboi, a se învrăjmăși, și de a face rupturi în buna înțelegere a conducătorilor noștri.

Aceia cari sunt convinși că este bine și de lipsă ca să înființeze ziarul monden în capitala țării, și au mijloace spre scopul acesta, facă-o. Contrarii, adică acei bărbați cari nu sunt de părerea aceasta, pot să espună cu argumente serioase contrapăreri lor. Dar nici unul nici altul n'au lipsă de recriminări.

Prin înființarea ziarului monden de fel nu ne temem că ziarele provinciale care până acuma au adăpat publicul român cetitor, tot numai aceste le va ține și le va ceti mai bucuros decât ziarul cel mare, din mai multe cauze. Pentru marea parte a publicului nostru cetitor sunt ziarele provinciale cu mult mai potrivite decât un ziar așa mare european precum se proiectează cel din capitală, foile provinciale aduc știrile care nemijlocit interesează publicul din provincie. Ele sunt mai lesne și mai bucuros abonează publicul o foaie bună cu 10—20 cor. decât cu 45—50 cor. care e așa de mare, cât nici timp nu are să o cetească.

Chiar acuma am căpătat «Tribuna» Nr. 21 în care se aduce părerea foaiei din București «Secolul» despre afacerea aceasta. Părerea «Sec.» e prea bine motivată. Și o primesc în întregul ei. Fără a mai scrie ceva superflu, adaug numai că videant consules, ca nu cumva sub influența stradei să ne trezim odată că nici redacție nici redactori, nici tipografie, nici tipografi români în capitală nu mai există.

Eu viitor bun pentru ziarul monden rom. în capitala țării nu pot aștepta. Dar nu numai de aceea că va fi în capitala șovinistilor și espus multelor sicane, dar mi-e teamă că nici 1/4 de milion nu va fi suficient pentru întreprindere, și nici abonenți destui nu se vor afla ca să poată să se susțină. Vederemo.

V. Pop,
advocat, Iebeliu.

CONVOGARE.

Subscrișii convocăm adunări populare, cari se vor ținea:

1) în Ecica în 24 Februarie a. c. la 2 ore p. m.;

2) în Bega-Szt.-György în 25 Febr. a. c. la 11 ore a. m.;

3) în Torac în 25 Februarie a. c. la 2 ore p. m.

la cari sunt poftiți a lua parte toți aderenții votului universal și ai clubului deputaților naționaliști — unicul partid care luptă în parlament pentru votul universal fără restricțiuni.

Bega-Szt.-György la 1 Febr. 1906.

Vicențiu Petroviciu paroh, Valeriu Magdu par., George Lupșa paroh, Nicolae Raichiciu paroh, Marin Tempea paroh, Dr. Dimitrie Chiroi avocat, Dr. Pavel Obădeanu avocat, Dr. Liviu Ghilăzanu avocat, Dr. Ioan Mezin cand. de adv., George Serb învățător, Petru Avramuț învățător, Iuliu Roșă învățător, Iosif Amsica învățător, Petru Mihai învățător, Nicolae Onciu învățător, Iuliu Magdu învățător, Teodor Mariș învățător, Miuță Ghilăzanu agricultor, Stefan Ghilăzanu agricultor, Valtezar Agatescu agricultor, Sima Mioc agricultor, Iuliu Brânda funcț. de bancă, Gligor Brânda contabil, Bittenbinder Iohan Pekovom, Cornberger Lenhard junior, Franz Burger Dampfmühlbeztzer, Lung Iohan econom, Tabor Iohan econom, Iasa Mihajlovits paroh, Dusan Boskovits învățător, Vasa Piperszky, Nicola Tuțits, Sava Sztepan, Beil Gerhort, Wekl Gellert, Mattics Beits, Gerich Walentin, Kirschenheuter Iosef, Nicolaus Kray, Wosche Mathias, Keks Dominik, Iohann Hilbert, Iosef Till, Pavel Cicală, Pavel Negru, Balos Vichentie, George Popi, Alexa Secoșianu, Pavel Roșă, Iova Secoșianu, Petru Tyira, Valeriu Idvorian, George Rodean, Gruits Simion, Gruescu Pavel, Gruescu Vasile, Gruescu Nicolae, Gruescu Adrian, Rafia Pejov, Iárosi Sándor, Globuschütz Petru, Kindl Mathias. Locuitor din Toracul-mare, Toracul-mic, Ecica-română, Ecica-germană, Erzsébetlak, Becicherecul-mare, Bega-Szent-György, Katalinfalva, Klek, Jankahid, Tot-Aradocz și Modoș.

Gătră cititori !...

Toți prietenii și sprijinatorii ziarului nostru „TRIBUNA”, — cari până acum nu și-au reînnoit abonamentul sunt rugați să grăbească a-l trimite căci administrația sistează peste câte-va zile trimiterea foii tuturor celor cari n'au plătit.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 14 Februarie 1906.

— **Deputațiuni.** Ni-se scrie din Budapesta: Mai multe deputațiuni s'au prezentat astăzi la ministrul președinte Fejérváry. Ele sunt venite din mai multe părți ale țării. Una din ținutul râului Sajó, altele dela meseriașii și comercianții din Sibiu și din Szolnok, deci dintr'un oraș neaș unguresc. Ei au declarat, că nu au venit spre a face manifestații politice, dar că stagnarea tot mai mare a afacerilor îi silește să apeleze la ministrul-președinte. Criza actuală păgubește foarte mult pe toți producătorii, pe agricultorii, pe meseriași și comercianți deopotrivă. Cauza acestei stări nu-i sunt nici guvernul nici coroana, ci coaliția.

— **Invingerea naționalităților.** Luni s'au făcut alegeri comunale în St. Miclăușul-mare. De jude a fost ales Savu Crișan, față de Nagy János, candidatul pretorelui Schefer Béla. Ceilalți au fost aleși din sânul Nemților. Luând act despre aceasta «Magyarország» e supărată foc pentru pierderea, ce a trebuit s'o îndure ungurimea în cel mai bogat și mare sat din comitatul Torontal.

— **Un proces de o sută mii franci contra princesei Luiza Koburg.** Conte Rudolf Festetich a intentat prin avocatul său Rappanport, proces princesei Koburg. Lucrul stă astfel, că adevărată princesă este un călător pasionat a împrumutat princesei de patru ori câte 25 mii franci, fiind în mare strămoare. Față de aceste afirmări însă Mattasich adevăratește, că contele a primit pentru acest împrumut servicii ba a știut foarte bine să se folosească de ocaziune în tot-deauna, ca să fie răsplătit. Ce va fi sfârșitul nu se știe.

— **Alegeri.** În a. luna Ianuarie 16/28 preoțimea tractului protopopesc gr.-or. Orășii mari sau întrunit în colegiu pentru a-i alege membrii sinodului protopopesc. Au fost aleși R. Mangra preot în Giriș D. Albu preot în Cheresig, G. Drimbea preot în Toboliu, Pavel Bodea capl. în Orade, At. F. Todor preot în Tășiad, Ștefan Făt preot în Apateul român, Traian Nagy preot în Vecerd, Florian Groza, preot în Cheri, Mochie Vancea preot în Parchida, Georgiu Papp archiepiscop în Consist, Andreiu Horvat ases. cons. ref. preot în V. Velenta și Teodor Pap preot în Alparea.

— **Pentru nenorocii din Ferdinandsberg** am mai primit contribuiri dela

Vasile Papp, Topa . . . Cor. 4.—

Ioan Vereș, Sântmiclăușul

vechi 1.50

N. N. —.60

6.10

Contribuiri de mai nainte 118.15

Laolaltă : Cor. 128.85

— **Din Belgrad** ni-se scrie: Stimate domnule Director. Odată cu aceste avem onoarea a vă trimite ziarul «Slovenski Ioug» organ al clubului cu acelaș nume ce am înființat în localitate. Scopul acestui club ca și al organului său este de a propaga, printre naționalitățile conlocuitoare din peninsula Balcanică ideea unei cât mai intime cunoașteri și-a unor cât mai strânse legături spre a prepara, astfel drumul care ne va aduce la ținta noastră finală: *Confederația Balcanică*.

În acest scop pe lângă club am găsit de cuviința să înființăm o *sală de lectură*, unde fiecare vizitator să aibă la dispoziție jurnale redactate în limba lui.

— **Despărțământul Sibiiu al «Asociațiunii»** aranjează în iarna aceasta mai multe conferențe publice în casa națională. Prima conferență va avea loc 2 Februarie v. dl profesor Dr. I. Lupaș va trata tema «Un capitol din istoria jurnalisticii române».

— **Cea mai mare corabie de războiu.** Din Londra se anunță: Corabia «Dreadnought», pancerată de războiu, care are cea mai mare dimensiune între flotele de azi, se va lansa pe mare Sâmbătă în prezența regelui Eduard și a tuturor marilor dignitari ai flotei engleze. La construirea corăbiei s'au luat în vedere toate experiențele cari s'au făcut în ultimele războaie pe mare. Corabia a costat zece milioane de funți sterlingi, ceea ce este în valută austriacă două sute cincizeci de milioane de coroane. Cuprinde optsprezece mii tone, și face într'o oră douăzeci de noduri. Pancerul este de o grosime de douăzeci de degete, și gloanțele ei sparg la distanță de trei mile și jumătate cele mai tari pancere. Vaporul este ajustat cu douăsprezece tunuri a căror țevă are diametru de doisprezece centimetri, și tunurile acestea pot asvârli într'o minută gloanțe în greutate de opt mii cinci sute funți.

— **Nou cutremur de pământ în Calabria.** Din Roma se vestește, că în Calabria iar a fost cutremur de pământ. Locuitorii din Monteleone au părăsit locuințele lor. Tot așa s'a observat cutremur de pământ și în Catauzaro, unde a și făcut pagubi mari.

— **Înălbit într'o noapte.** Din Oradea-Mare se scrie: Schvarc Ignác și Könyves Antal, au mers la un târg ocazional dela Margitta. La Dezna-de-sus pe drum lui Schvarc așa i-s'a făcut de rău, încât n'a mai putut merge mai departe. Tovarășul lui a fost silit să-l lase în pădurea dela Rézalya, care se numește de obicei valea morții. Omul lăsat singur a petrecut toată noaptea acolo. Imprejurul lui urlau necontenit lupii. Când a ajuns a doua zi acasă, părul îi era alb de tot.

Omul de cincizeci de ani care avea părul negru, a devenit într'o noapte alb de tot.

— **Roman din viață.** Înainte de asta cu 13 ani, soția unui medic din Petersburg s'a încurcat în un proces politic. Femeia s'a adevărat ca vinovată, de-aceea a fost expulzată în Serbia. În zadar a încercat bărbatul ei, să ajute pe nefericita soție, căci n'a ajuns la nici un rezultat.

Bărbatul ani de-a rândul ne mai auzind nici o veste despre soție, și făcut cunoștință cu o tânără femeie. S'a hotărât să se căsătorească de nou, cu atât mai ales, că espulzații din Serbia își pierd toate drepturile și așa nici bărbatul nu mai trebuia să divorțeze. Deci s'a căsătorit. În anul trecut însă soția a fost eliberată. Nici nu presupuse, că bărbatul ei s'a căsătorit, de-aceea s'a întors la căminul său foarte fericit. Când însă a auzit știrea despre cele întâmplate, de când ea a fost espulzată, s'a hotărât să nu-i conturbe fericirea, ci să-și trăiască zilele ce le mai are, în un stat departe de bărbatul ei. În contra acesteia însă s'a opus ceilaltă femeie. Mama legitimă trebuie dată copiilor ei — zicea femeia nobilă — și neascultând de nici o rugare a divorțat de bărbatul ei.

— **Catastrofa vaporului Valencia.** Despre catastrofa vaporului Valencia, ziarele americane aduc următoarele știri: Valencia a fost aruncată noaptea de un orcan îngrozitor — spre insula Vancouver și încet a fost spartă în bucăți lovindu-se de stâncile din apropierea țărului. Sunt de nedescris scenele ce s'au petrecut în fața nenorocirii. Personalul compus din 94 călători și 60 mateloți dormiseră tocmai, când vaporul se isbi cu putere uriașă de stânci. Valuri de marea caselor navăleau pe bord și măturau cu duzina oamenii ce se aflau acolo. Au lansat cu grabă o barcă de salvare, s'au așezat în ea cincizeci femei și copii. Așa a ajuns însă pe apă a fost aruncată de un val cu atâtă putere și lovită de vapor încât s'a spart în bucăți. Unora din femei le-a succedat să se agațe de câte-o scândură care înotă în câteva clipe însă au fost aruncate și ruinate de valuri. Rămășița vaporului s'a umplut încetul cu, apă în ziua următoare la amiază abea puțin să mai vedeă din apă. Vapoarelor sosite în ajutor li era imposibil să se apropie și trebuiau să privească neputincioase catastrofa. Unul dintre cei șase mateloți scăpați a dat intaia oară amănunte despre îngrozitoarea nenorocire. Spune următoarele:

Noi am părăsit San-Francisco cu 94 de pasageri, echipajul corăbiei consta din 60 de persoane.

Luni am dat de furtună, și când aceea s'a mai potolit, s'a lăsat o ceață deasă. Pe la miezul nopții numai vedeai de ceață. Eu mă aflam pe partea dinainte a vaporului, când am simțit o zguduitoră puternică, care ne-a culcat pe toți la pământ. În proximal moment vaporul s'a izbit de o stâncă ascuțită. Voiajorii cari căzuseră din paturile lor, alergau jumătate îmbrăcați pe platoul vaporului, unde-i improșcau valurile reci de ghiață cari se izbeau de vapor. Femeile au căpătat atacuri de nervi, echipajul vaporului înzadar se încercă să liniștească pe cei desperați. Căpitanul Johnson a dat ordin să se lanseze luntrile de salvare. Până să se execute ordinul, vârtejul valurilor a luat pe mulți dintre pasageri — i i-a înfundat în adâncimea mării. O femeie care inebunise de groază, și-a asvârli copilul în marea spumegândă și apoi s'a aruncat și ea după el. Aborul fierbinte care se revarsă din cazan a opărit o parte dintre călători. Cu greutate mari, cari nici nu se pot descrie a succedat în fine lansarea luntrilor de salvare, dară una dintre ele s'a sfărâmat imediat în bucăți și cele cincizeci de femei cu copii cu tot au fost înghițiți de mare. Zece, până în doisprezece bărbați au sărit în apă și s'au nuzuit să inoate spre o stâncă, dară din cauza gerului cumplit, nu le-a succedat să-și scape viața.

Asta este descrierea teribilă a matelotului. Când a ajuns vaporul «Salvator» la locul catastrofei, partea dinainte a corăbiei nimicite era de tot sub apă, și corabia se clătina între stânci. Pe podul de comandă care se mai ridică dintre valuri, nu s'a mai putut descoperi nici o ființă viețuitoare. Șlepul «Țar» a cărui personal a fost silit să privească până la fine cu mâinile încrucișate cum se prăpădesc naufragiații, a mai încercat în decursul dimineții să se apropie, dară un fost silit să se întoarcă ca nu cumva să-i ajungă și pe ei soartea «Valenciei». După ce nu mai era nici o speranță de a mai scăpa pe vreunul dintre nau-

fragații «Tar» și «Salvator» au plecat spre Ramfield Creek, în vreme ce vaporul «Queen» a rămas în apropierea rămășițelor ale «Valenciei», până când târziu după prânz, ruinele desfăcându-se în bucăți s'au scufundat sub apă.

— **Dramă din dragoste a unei artiste ruse.** Omorul artei, Tarlovskaja, care era cunoscută sub numele de Cadmina, a făcut mare senzație în întreaga Rusie.

Era la etatea de 30 ani, femeie foarte frumoasă, bucurându-se totodată de simpatiile întregului public din Moscova. Înainte de aceasta cu un an s'a îndrăgostit în ea un actor, ea însă nu s'a îndrăgostit în el, dar nici nu i-a respins amorul. În 8 Februarie, actorul Ciuchin, cu ea cu o prietenă și cu un alt tinar s'au dus cu sania în o ospătarie din apropiere, și după obiceiul rusesc, s'au pus pe beute. Nici unul nu a fost beat ce e drept, dar Ciuchin era bine dispus și adese-ori repetă:

«Grijii Tarlovskaja, căci sfârșitul acela va fi, ca te voi omori.»

Actrița râdea la aceste vorbe, dar cu toate acestea pe biletul ei a scris câteva rânduri prietenei sale, în care spune, să se îngrijească de tatăl ei bătrân și copiii lui, dacă în adevăr Ciuchin și-ar împlini datorința. După aceea s'a depărtat cu Ciuchin. În ziua următoare au aflat-o moartă în parcul Petroszka. Lângă ea era și el împușcat de două gloanțe, dar încă mai trăia. Toate bijuteriile de pe actriță au fost jurate.

— **Prinderea spărgătorului ucigașului Hennig.** De când i-a succes spărgătorului Hennig să scape înainte cu câteva zile pe cale temerară dinaintea polițiștilor, de atunci populația Berlinului e în agitație continuă. În fiecare jumătate de oră se anunță la poliție, că pe spărgătorul ucigaș l'au văzut într'un loc s'au într'altul, dar încă n'a succes să-l prindă. În cele mai multe cazuri, bănuitul nu este identic cu mult căutatul spărgător. Vineri la prânz a observat călăuzul unui tramvai electric pe un om simplu îmbrăcat, pe care l-a crezut că este Hennig. A chemat imediat polițiști, cari l'au deținut. Necunoscutul nici n'a căutat să scape, dar când lumea adunată l'a strigat: «Bună dimineața d-le Hennig!» — a clătinat din cap. La poliție s'a descoperit imediat, că omul deținut este un pungaș ordinar, și nu mult căutatul spărgător ucigaș. În strada Brunnen a bătut un vizitiu caii în mod brutal cu un lanț de fier. O femeie, care a văzut torturarea aceasta a animalelor, a chemat polițist.

Repede s'a lăjit vestea, că este vorba de Hennig. S'a adunat o mulțime de lume, care a vrut să-l chinuiească pe bietul vizitiu, și numai polițiștii l'au scăpat de furia mulțimei. Într'un alt loc mulțimea a bătut două cafe de meseriaș, de cari credea, că sunt complicitii lui Hennig. După cum ni-se telegrafiază din Berlin, și în noaptea trecută s'a anunțat din multe locuri, că au văzut pe făcătorul de rele, dar polițiștii l'au urmărit în zadar. Goana care se continuă în contra lui Hennig, este una dintre cele mai mare, care a văzut Berlinul vre-odată. Mai mult de o mie de polițiști iau parte, cărora li-se mai asociază și mulți oameni particulari.

— **Tipografia diecezană din Arad și-a mutat localul în strada Bathányi Nr. 2 f.**

— **Tuberculoza vindecată.** Subt titlul acesta senzațional aduce jurnalul «Matin» un articol mai lung scris de corespondenții din Genua, în care ni-se scrie, că D-rul Maragliano senator, și profesor de universitate în Genua a aflat un mijloc sigur pentru vindecarea tuberculozei. Maragliano a descoperit următoarele: Din otrava luată din așa numiții baccili ai tuberculozei infectează sub pielea unui animal sănătos, care produce acolo așa numitul antitoxin. Antitoxinul acesta îl injectează în corpul tuberculosului, și acesta împiedică dezvoltarea tuberculozei, și dacă bolnavul nu este în stadiul din urmă atunci se și vindecă. Antitoxinul acesta numai neutralizează influința produsă prin baccili veninoși, un alt ser după aceea, a cărui preparare este încă secret și pe care profesorul Maragliano îl numește bacteriolisine, omoară chiar baccili. Mai multă importanță dă însă profesorul serului de injecție, cu care împiedică lățirea tuberculozei, și care are așa efect mare asupra tuberculozei, ca serul lui lemer asupra vărsatului.

— **Fluidul Universal.** Cel mai nou esenț pentru alinarea durerilor și frecarea corpului e *Fluidul Universal*, (esenț din flori mirositoare). Se folosește la junghiuri, reumatism, la dureri de oase, de dinți și de cap, acest esenț e recomandat de toți medicii, reînnoește și întărește atât mușchii, cât și nervile oboșite.

Prețul unei sticle de un deci e 1 cor. 50 fileri, dacă procurăm 3 sticle speșele de postă nu se socotesc. 1 sticlă mică de probă costă 40 fil., 6 sticle mici constau 3 cor., iar 12 sticle constau 5 cor. Speșele de postă nu se socotesc.

Sticle de cele mici, de probă, pe lângă trimiterea unei mărci de 20 fil. fără speșe, la învoire trimite unicul pregătitor de «Fluid Universal». Apothea lui *Coloman Skribanek*, la crucea roșie. În strada Holló și în colțul străzii Hunyadi.

— **S-a deschis prăvălia de coloniale a lui Rudolf Baumann Arad.** Piața Tököly în colțul străzii Lázár Vilmos. Un isvor bun de cumpărare recunoscut pentru fructele proaspete de tot felul, apoi vin, tea și rum.

Cerând sprijinul marelui publ. rămân cu deosebită stimă: *Baumann Rudolf*.

CONCERTE, PETRECERI.

Dela sărbările din Arad. Sărbările școlare date Duminecă și Luni în onoarea P. Sale Episcopului I. I. Papp sunt dovada cea mai puternică, că atât elevele dela școalele civile, cât și tinerimea teologică-pedagogică e crescută în un spirit de dragoste, alipire și recunoștință față de patronul lor.

Așa are să fie și în viitor.

Duminecă la orele 3 d. a. public distins a luat parte la festivitatea aranjată de elevele civile în sala mare dela școală. Sala era frumos împodobită. Programul foarte variat cuprinzând cele mai alese puncte din autorii noștri și străini.

Cântările: «Rugăciune», «Basarabia» și «O tu maică», executate de corul elevelor a produs cea mai plăcută impresie asupra publicului. Poeziile «Noi» de Goga declamată de d-șoara M. Pacu, «Mama» de G. Coșbuc, declamată de d-șoara M. Iancu, «*Rar acum este*» fragment de Șincai, zisă de d-șoara M. Lazar, «*Concertul din luncă*» de V. Alexandri, declamată de d-șoara Alexandrescu, fiind bine declamate au fost bine răsplătite cu vii aplauze. Nu mai puțin au plăcut declamările din autori străini, a d-șoarelor Natalia Ciorogar, Ghizela Evuțan, L. Bilegan, Victoria Micu și M. Broștean.

D-șoarele Livia Bilegan, Aurelia Vancu. Georgina Popa, N. Ciorogar și V. Micu din piesa «*Binefacerea răsplătită*» și-au achitat în mod foarte mulțumitor rolul lor.

Luni la orele 4 d. m. am luat parte la concertul dat de societatea de lectură dela institutul pedagogic teol. Sala era tixită și aici de public distins și ales. Coriști sficioși și smeriți se arată pe scenă. Iată și măiestrul profesor! s'aud dulci acorduri. Glasurile sonore esecută cântarea «*O Preasfântă*» de Vorobchievici. Dl. P. Marșeu, presidentul societății ține un bine simțit cuvânt de deschidere.

Dl. N. Blaga, teolog, declamează cu mult simț, «*Dela noi*» poezie O. Goga, poetul pătimirii noastre. «*A treilea punct*» a fost, disertația lui Marșeu «*Chemarea preotului*», luată din domeniul teologiei pastorale.

Iarăși cor. Puternicele voci, dulcea armonie, executarea perfectă și cu simț a cântării «*Pribeagul*» de Flechienmacher Popovici, toate te fac să pribegesti în o lume cu sfere mai senine. «*Căii țiganului*» a fost declamată de teol. A. Suci, stărnind multă ilaritate, tot așa și P. Coroiu prin monologul «*Hipodrom*».

Orchestra societății a esecutat un potpuriu de I. Murășan, scoțind din coardele vioarelor cele mai perfecte melodii...

Ne-am depărtat ducând cu noi cele mai plăcute impresii, nădăjduind, că începutul odată făcut, va avea urmări tot mai bune și tot mai frumoase. Aceasta este și dorința fiecărui om cu sentimente nobile, căci numai prin manifestarea tinerimei și în afară, se înalță prestigiul institutelor noastre.

Pace este și muzele pot să-și facă neconturbat mersul. M.

Concertul din Agârbiciu. Primim o scrisoare dela dl. A. Grădinar, învățător în care ni-se

arată că raportul nostru despre producțiunea din Agârbiciu trimis de «Călător» a fost tendențios. S'au prea încărcat persoane cu merite pe cari nu le-au avut, și s'au ignorat altele cari au avut merit în jurul aranjării petrecerii. În fine își manifestă dl învățător dorința, că ar voi să vadă publicate socotelile petrecerii.

Meseriașii români din Lugoj aranjază petrecere dansantă Sâmbătă în 17 Februarie st. n. în pavilionul otelului «Concordia», la care invită respectuos pe toți Românii de bine. Muzica va fi susținută de orchestra militară a regimentului de infanterie Nr. 29 din Timișoara. Înainte de dans orchestra militară va concerta dela orele 7 până la 8 seara. Prețul de intrare: 3 coroane de familie și 1 coroană de persoană. Venitul e destinat pentru scopuri filantropice. Oferte marinimoase se primesc cu mulțumită și vor fi cuita pe cale publicistică.

Economie.

Arad, 14 Febr.

Expoziția generală română din 1906. Comisariatul general a aprobat un sistem de vânzare a biletelor de intrare la expoziție care este în același timp foarte ingenios, cu totul nou și de o importanță capitală, căci nu are alt scop decât intrarea gratis pentru public.

Expoziția națională va debuta deci cu o invenție pentru care celelalte expoziții ar invidia-o, căci cu toate sistemele inventate și exploatate până acum de toate expozițiile, care asigură multe reduceri, nici una n'a putut să găsească mijlocul de a mulțumi publicul, ast-fel în cât să-i poată spune cuvântul magic: *Complex gratis!* și cu toate acestea, combinația este foarte simplă. Comisariatul general emite timbre de câte 5 bani, aceste timbre vor fi vândute comercianților din București și din restul țării cari le vor da ca primă tuturor clienților lor.

Publicul va colecționa aceste timbre și prezentând 20 sau 40 la Casa Expoziției va primi în schimb un bilet de 2 sau 4 Cor.

Comercianții cari vor oferi avantajul acesta vor atrage și mai tare numărul clienților lor, deci vor câștiga mai mult, căci publicul în vederea intrării gratuite la Expoziție va prefera să târguiască în magazinul care va da ca rabat timbrele Expoziției. Afară de aceasta, timbrele Expoziției vor avea o valoare reală pentru comercianți și prin faptul e că prin dănele s'a rezervat loc îndestulător pentru a se putea tipări anunțul caselor care le distribuie. De asemenea, în darea de seamă zilnică a expoziției se va face mențiune de timbrele distribuite de fie-care casă, ceea-ce se va publica și în Buletinul Expoziției.

Camera de comerți a aprobat ideea aceasta cu multă căldură și sperăm să publicăm în curând lista caselor cari voesc să-și îndatoreze clientela lor în acest sens.

Cu această ocazie, ținem a le face cunoscut că în loc de 3 lunie, ziua fixată pentru deschiderea Expoziției, Comisariatul face tot posibilul ca deschiderea să aibă loc la 20 Maiu. Toți particularii, cari trebuiesc să construiască pavilioane sau să aducă produsele lor, sunt rugați cu insistență a ține samă de această dată și de prevederile regulamentului, pentru a fi complet gata totul.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— *Cota oficială pe ziua de 13 Febr.* —

Incheierea la 12 ore.

Grâu pe Aprilie 1906 (100 clgr.)	16.76—16.78
Secară pe Aprilie	13.68—13.70
Orz pe Aprilie	14.78—14.80
Cucuruz pe Mai	13.70—13.72
Grâu de toamnă pe 1906	16.72—16.74

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Aprilie 1906	16.74—16.74
Secară pe Aprilie	13.64—13.66
Ovăs pe Aprilie	14.80—14.82
Cucuruz pe Mai	13.68—13.70
Grâu de toamnă pe 1906	16.70—16.72

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158.—
" " " mic	" 160.—
" brut " mare	" 156.—
" " " mic	" 158.—

Bursa de bucate din Timișoara

Grișu : 78—100 klgr.	Cor. 15'40—15'50
" 79— " " " " " " "	" " " " " " "
Secară : 100 " " " " " "	12'30—12'40
Orz : " " " " " " "	13'10—13'20
Ovăș mercantil 100 klgr.	13'40—13'45
" cernut " " " " " "	" " " " " " "
Cucuruz nou " " " " " "	13'20—13'30
" vechiu " " " " " "	" " " " " " "

Posta administrației.

Societatea Academică ortodoxă, Cernăuți. Am primit 20 cor. abonament pe anul 1906.

I. Lăpăduș, Oh. M. Am primit 5 cor. pe I. Quart. 1906.

A. Popovici, Gerliște. Am primit 10 cor., abonamentul e plătit până la 1 Aprilie 1906.

Dela Tribunale.

Ș. Jăfuitorii locotenentului Lamm. În toamna trecută s'a întâmplat, că doi vagabunzi din Arad, l'au atacat într'un local de noapte pe locotenentul Lamm Hugó dela reg. 33 din Arad, iar mai în urmă, părăsind acesta localul, cei doi vagabunzi s'au luat după dânsul, l'au tocat de pe la spate în cap, i-au luat sabia, l'au jefuit de bani și și-au lăsat victimă în drum. Nenorocitul locotenent era numai leșinat și venindu-și în ori s'a putut trage înapoi la cafenea, unde imediat a fost luat sub îngrijire medicală. Eri s'a desbătut procesul celor doi vagabunzi, cu numele Oprean József și Antali Elemér înaintea Curții cu jurați din Arad. Verdictul adus a fost extraordinar de sever, calificându-li-se crima de jaf, la ce tribunalul i-a osândit pe Oprean József la 12 ani și pe Antali Elemér la 7 ani temniță grea.

Ș. Ucigașul deputatului Milosavlyevics. De două zile se debate înaintea tribunalului din Szabadka procesul ucigașului deputatului Milosavlyevics Mladen, un țaran din comuna Bács-Almás cu numele Ulrich Iános. Față de proces se manifestă o interesare colosală. La întrebarea că de ce și-a omorât victima, acuzatul a răspuns, că Milosavlyevics cu apucături advocațiale, l'a scos din avere.

Desbaterea continuă.

Redactor responsabil: Sever Bosu.
Reditor-proprietar: George Niehla.

CRISANA soc. de econ. și cred. în Brad.

CONVOGARE.

Membrii societății de economii și credit «Crisana» sunt invitați la a

XV-a adunare generală ordinară,

ce se va ține la 4 eventual la 11 Martie n. a. c. la 2 ore p. m. în localul societății din Brad

OBIECTELE:

1. Deschiderea adunării.
2. Constatarea membrilor prezenți.
3. Constatarea împlinirii prescrișelor din §§. 46 și 72 ai statutelor.
4. Raportul direcțiunii și al comisiunii de supraveghiere pe anul de gestiune 1905.
5. Decidere asupra conturilor anuale și a distribuiri profitului curat.
6. Alegerea a 3 (trei) membri în direcțiune, pe 3 ani (§. 53 alin 2 și §. 60).

În lipsa membrilor receruți (cel puțin reprezentanții de 1/3 a capitalului social) adunarea — în senzul §-lui 47 alin. 2, se va ține în 11 Martie n. la locul și timpul indicat.

Membrii pot lua parte în persoană, sau prin plenipotențiații lor, în senzul §-lui 48 din statute. Numărul membrilor societății cu 31 Decembrie 1905 a fost: 129 cu 1000 părți fundamentale. Numărul membrilor intrați în decursul anului 1905 au fost: 15.

Brad, la 8 Februarie 1906.

Direcțiunea.

Mersul trenurilor.

Valabil dela 1 Oct. 1905.

ARAD—BUDAPESTA.

	acc.	pers.	pers.
Arad, pleacă	4.16 dim.	11.25 a. m.	9.30 seara
Sofronya	—	11.41	9.48
Curticl	4.36	11.55	10.03
Lökösháza	—	12.10	10.21
Chitighaz	4.59	12.26	10.40
Ciaba	5.17	12.59	11.24
Szoínok	7.17	4.13	2.34
Bpesta, sosește	9.35 seara	7.20 seara	6.10 dim.

BUDAPESTA—ARAD.

	acc.	pers.	pers.
Bpesta, pleacă	7.25 dim.	8.10 dim.	10.— seara
Szoínok	9.16	10.56	1.—
Ciaba	11.11	1.28	4.09
Chitighaz	11.30	2.29	4.58
Lökösháza	—	2.51	5.21
Curticl	11.54	3.05	5.38
Sofronya	—	3.15	5.50
Arad, sosește	12.12 d. m.	3.29 d. m.	6.05 dim.

ARAD—SEGHEDIN.

	pers.	pers.	pers.
Arad, pleacă	4.50 dim.	4.06 d. m.	7.10 dim.
Pecica	5.33	4.39	7.54
Bátania	6.01	5.01	8.21
Mezőhegyes	6.38	5.30	8.57
Nádlac	7.26	6.31	9.48
Makó	8.02	7.13	10.29
Seghedin, sos.	9.35	8.31	11.49

SEGHEDIN—ARAD.

	pers.	pers.	pers.
Seghedin, pl.	4.00 dim.	6.29 seara	3.23 d. m.
Makó	5.05	7.30	4.17
Nádlac	5.50	8.13	4.53
Mezőhegyes	6.36	8.46	5.23
Bátania	7.31	9.33	6.02
Pecica	7.58	9.57	6.59
Arad, sosește	8.35	10.33	6.17

ARAD—TEIUȘ.

	acc.	pers.	pers.
Arad, pleacă	12.22 d. m.	4.29 d. m.	6.35 dim.
Ghioroc	—	4.35	7.06
Radna-Lipova	12.56	4.59	7.29
Soborșin	1.50	6.55	8.47
Murăș-Ilia	2.31	7.55	9.42
Deva	2.56	8.44	10.27
Simeria (Piski)	3.07	8.58	10.41
Orăștia	3.32	9.45	11.24
Vințul-de-jos	3.53	10.30	12.04
Alba-Iulia	4.15	10.49	12.24
Teiuș, sosește	7.30 seara	11.25 seara	12.58 d. m.

TEIUȘ—ARAD.

	pers.	acc.	pers.
Teiuș, pleacă	3.55 dim.	8.55 dim.	2.— d. m.
Alba-Iulia	4.23	9.30	2.28
Vințul-de-jos	4.44	11.47	2.48
Orăștie	5.33	12.33	3.33
Simeria (Piski)	5.59	12.50	3.57
Deva	6.29	1.16	4.27
Murăș-Ilia	7.06	1.41	5.05
Soborșin	8.15	2.32	6.19
Radna-Lipova	9.34	3.23	7.34
Ghioroc	10.10	—	8.16
Arad, sosește	10.50 a. m.	4.01 d. m.	8.50 seara

ARAD—TIMIȘOARA.

	pers.	pers.	pers.
Arad, pleacă	6.15 dim.	12.17 d. m.	5.— seara
Aradul-nou	6.25	12.28	5.21
Vinga	6.55	12.56	6.14
Timișoara, sos.	7.44	1.45	7.39

TIMIȘOARA—ARAD.

	pers.	pers.	pers.
Timișoara, pl.	8.25 dim.	2.10 d. m.	9.17 seara
Vinga	9.45	3.03	10.17
Aradul-nou	10.27	3.33	11.49
Arad, sosește	10.40	3.42	00.95

Se află de vânzare la administrația «Tribunei»

Năvăliri barbare

de L. Bolcaș.

Prețul 1 Cor. plus 10 fil. porto.

Se caută un practicant

pentru subsemnata societate de asigurare. Condițiuni: petentul să nu fie trecut al unei școale superioare de comerț și să poseze în vorbire și scriere limbile română, maghiară și germană sau cel puțin română și germană. Salar începător 60 cor. cu prospecte de avanzament și aplicare definitivă.

Tot aci se acceptază și

mai mulți acuizitori buni

pe lângă proviziumi mari și salare fixe. Posturile sunt a se ocupa imediat ev. la 1 Martie a. c. n.

Ofertele să se înainteze la

Agentura generală a societății de asigurare „Dunărea” în Sibiu (Nagyszeben) strada Macelarilor Nr. 20.

CONCURS.

să publică pentru un maestru de înotat la bazinul de vară pe lunile, Iunie, Iulie și August.

Doritorii au să-și înainteze petițiile lor însoțite de documentele de lipsă cel mai târziu până în 28 Februarie (13 Martie) a. c.

Eforia școlilor centrale.
gr. or. rom. din Brașov.

Emulsio Scoțiană

se pregătește din cel mai bun oleu din ficat de știucă norvegiană, împreună cu săruri de phosphor natric. Se poate folosi la toate acele cazuri, la care până acum s'a folosit oleul comun de știucă.

Partea unsuroasă a lui EMUSIO SCOTIAN este împărțită în emulsie în astfel de picuri, în cât acel oleu se poate mai ușor înghiți și folosi, de cât cel comun. Afară de aceea EMUSIO SCOTIAN este de un gust foarte bun, așa că la acesta îi lipsește mirosul neplăcut, ce se găsește la oleul comun de știucă.

Emblema EMUSIO SCOTIAN, «un pescar, ce pe spate duce o mare știucă».

Se poate căpăta în ori ce apoteca

Cu provocare la această ziare, pe lângă trimiterea a unor timbre de 75 fileri, trimite fără altă cheltuială 1 sticlă de probă.

Apoteca orășanească a lui Emil Budai
Budapesta, IV., strada Vác nr. 34—50.

Prețul unei sticle originale e de 2.50 cor.

untului proaspăt pentru ceai.

Un klgr. 2 cor. 80 fileri,
bucata 1/8 36 fileri.

Deposit de lapte din Arad.

Firma principală: Strada Széchenyi. Firma secundă: Strada Forray.

Telefon 372.

BANCA NATIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARA.

ACTIV

1905 22 Ianuarie		
70962757	50928757	Reserva metalică Aur 76805025
3366256	20034000	„ „ trate Aur 31125000
40931900		Argint și diverse monete
9338748		Portofoliu Român și Străin
11999940		*) Impr. contra ef. publice 4592000
14732273		„ „ „ „ în cont curent 19750417
1704546		Fonduri publice
5638849		Efectele fondului de rezervă
669051		„ „ „ „ amortisarea imob. și material
193993		Imobil
80398485		Mobilier și Mașini de Imprimerie
20607520		Cheltuieli de Administrațiune
17073156		Deposite libere
		Compturi curinți
		Compturi de valori
277517474		

PASIV

12000000	Capital
19546217	Fondul de rezervă
2928781	Fondul amortisării imobilelor și material
162516290	Bilete de Bancă în circulațiune
132698	Dobânzi și beneficii diverse
80398465	Deposite de retras
	Compturi curinți
277517474	

Scomptul 5%
*) Dobânda 6%

1906

14 Ianuarie 21 Ianuarie

108317065	107930025
1289894	1367179
54436571	49514918
24077911	24342417
11999924	11999924
14983507	14983507
2914292	2914292
5766603	5766603
600273	600273
132359	211060
82216390	83138292
18046184	24051181
28187168	25154668
352968141	351974339
12000000	12000000
21034186	21034186
3105044	3105044
234501450	232533960
111071	162857
82216390	83138292
352968141	351974339

Intemeiat la 1850.

PIANE

Între plăcerile vieții familiare, fără îndoială se ține și pianul, ce în magazinul meu se găsește în forme noi, dela 700 cor. în sus, iar cele folosite dela 200 cor. începând.

Folosirea de pian, pe lună 8 coroane. Toemirea pianelor în provincie și în loc, o îndeplinește prin adjutantul meu de specialitate.

În biblioteca mea de împrumutare în care se găsesc opuri literare în limba maghiară, germană și franceză în cel mai mare schimb. Prețul de citit pe lună e 1 cor. iar după volum 8 fileri,

Krispin József

Arad, Deák Ferencz-utca 28.

Bräuner Vilmos

zugrav-decorator

ARAD, — Strada KAPA — Nro. 12.

Locuința mea Gela I Martie: strada Deák Ferencz în casa lui Melrovitz.

Primește spre efectuare ori-ce lucru ce se ține de zugrăvit, și anume: decorarea interiorului de bisorici, sale, castele, etc. și zugrăviri de teatru și tablouri. Efectuează lucruri din provincie. Fac la dorința planuri de lucrări în cinste.

SALON

și cosmetic

pentru îngrijirea frumuseții!

Unde tot felul de defecte de frumusețe, până chiar și fețele cele mai sbârcite, după metoda cea mai nouă, le lecuiește

Mme GYORI

ARAD, Piața Szabadság, Nro. 18. Curtea a II-a. Strada Hassinger 2., etajul I.

Fischer Károly

fabricant de funii, țesături, de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherceg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sale de sirmă ca: țesături de sirmă din aramă, fier și ține, pe care le are în deposit mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilat sistem Bachlor. Pregătește țesături de mână și fabrică la îngădit de grădini, grădini publice, curți de galițe și păduri ou vinat, site de sirmă cu ramă de fier pentru scopuri delucrări de pământ, nisip, petriș, și pentru lucrări de mine, zidiri și grădinărit. Site la ferestre de pivnițe și magazine de grăunțe. Apărătoare de scinte la locomotive, mori și coșuri de fabrici. Somiere elastice de oțel pentru pat pe staluri de fier și lemn, care în privința ușurinței de a se ține curat sunt foarte recomandabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orice fel de obiecte și lucrări din această branșă — cu prețuri din cele mai moderate

Transpunere de prăvălie I

Köteles Imre

măsar de edificii, mobile și portaluri

ARAD, Halász-u. 9. sz. (casa Domány)

Primește ori-ce fel de muncă ce se referă la branșă de măsură de edificii, mobile și portaluri, ca lucrări de edificii, instalări de prăvălii, ridicări de portaluri, aranjări de mobile de bucatărie, salon și odale de dormit pe lângă prețuri moderate și execuție punctuală și repede. Pregătește gratis planuri și desene.

Comande încrezătoare așteaptă de la on. public, cu stimă:

Köteles Imre

măsar de edificii mobile și portaluri.

COMPACTORIE

mi-am deschis pe Weltzer János-utca 17 sz. conform pretențiilor celor mai moderne — și, cu onoare aduc la cunoștința on. p. t. public că efectuez în atelier tot ce se atinge de branșă mea, — trainic, plăcut și în schimbul fineții iau prețuri în adevăr moderate. Pregătesc de asemenea pe prețuri ieftine inscripții aurii și argintii pe coroane și buchete.

Cu stimă: Szalkai Oszkár

Koszilkov József

prăvălie de bluze și haine femeiești

Arad, Piața Andrassy 20.

(Gr. Nádasdy-palota)

Am onoare a aduce la cunoștința marelui public că mi-am mărit prăvălia mea și am adus un atare personaj de servit cu care pot satisface cele mai mari dorințe ale publicului.

Primește spre efectuare toaleta franceze și engleze, paltoane, pentru care am specialiști, toaleta de bal, etc. etc.

Costume și blouse în formele cele mai precise, pe lângă prețuri moderate. Comandele din provincie le efectuează prompt. Spre probă primește ori-ce comandă, asigurând deplina exactitate.

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară musica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștient. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restauratier.

Sirupul carpatian pentru pept al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuințează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot folosi fiindcă are deosebită influență asupra singelui și formării oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la spițăria lui

Barcsay Károly
■ Szeged, Széchenyi-tér 12. ■

Cel mai bun loc de cumpărat
TEA rusească
veritabilă

de China și Caravan în pachete originale măsurate.

Rum Jamaica

diferite soiuri veritabile
în sticle proprii se pot găsi

la drogueria și parfumeria lui

Vojtek és Weisz

ARAD

■ In atenția celor ce zidesc case! ■

Teodor Cioban zidar diplomat
architect, ARAD
Deak Ferencz-utca 3

Cu onoare încunoștiunțez pe onor. public, că
in bransa arhitectonică

execut tot felul de întreprinderi de transformări de zidiri vechi repararea de biserici române și școli, precum și zidirea lor.

Cu planuri și bugete servesc gratuit. Comande primite atât în loc cât și în provincie. Prețurile-s foarte moderate.

Cu stimă

Teodor Cioban.

Important!

Pentru Dame și Domni

articole de precauțiune din gumi franțuzesc și american, se poate căpăta bucata cu 40 fil.

6 bucăți cu 2 coroane.

Bureți parisieni se capătă cu 70 fil. bucata

în apoteca lui

Földes Kelemen
ARAD.

Hotel „Leul de aur“ Timișoara — Josefstadt.

Imi las voi a aduce la cunoștința onor. public și a mușterilor, că am preluat

Hotelul la „Leul de aur“

și îl voi conduce de azi înainte în propria regi. Imi voi da și linfa ca prin cămin și pînă la excelență precum și prin serviciu prompt, să mulțumesc mușterii mei și să măresc bunul renume din trecut al hotelului. — Rugând pentru binevoitorul sprijin, sunt

cu distincție
stimă: ... **Theofil Gross, hotelier.**

URMAȘII LUI KUBÁT

Văduva Kubát Antalné
ARAD

Fabrică de perii și pensule

Strada Weitzer János (Palatul Minorităților)
Atelierul: Strada Angyal Nr. 28.

Magazin de perii și pensule de cele mai bune calități.
Fabricare de tot felul de articole în bransa aceasta.

Farmacia „la Sta Troiță“ MARELE APOTECAR

TIMIȘDARA, Győrváros, Főutca nr. 47.

Crema „Helén“

 pentru față și mâni.

Înlătură pistruiile, petele de ficat și
tot felul de necurățenii de piele.
Se folosește seara înainte de culcare.

1 borcan mare	—	—	1 coroană
1 borcan (de probă)	—	—	60 fleri
1 săpun	—	—	80 fleri
1 cutie pudră „Helén“	—	—	1 cor.
1 sticlă apă de sălăt	—	—	1 cor.

Reșchiderea unui restaurant nou!

Restaurant și bererie populară Lukács Sándor

ARAD, — Piața Libertății — No. 11.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în urma
praxei de mai mulți ani câștigată în

fosta localitate HARTMANN

cu aranjament de tot nou, corespunzătoare pretențiilor de azi
în 20 Decembre c. am deschis sub titlul sus numit un frumos

Restaurant și bererie populară.

Zonă-dejun cu un pocal de bere 18 cr.

Zonă-cină cu un pocal de bere 20 cr.

Prima calitate bere de Kőbánya. Pocal 8 cr. Halbă 12 cr.

În fiecare zi bere proaspătă. Musică permanentă. Serviciul cel mai atent.

Cerând sprijinul on. public la noua mea întreprindere
sunt cu deosebită stimă

Lukács Sándor
restaurator.

**Prețurile mâncărilor cu 20 procente
mai ieftine ca orî și unde.**

UNICUL MAGAZIN

Cele mai bune, mai țitoare și mai curate

vase de fierț veritabile
din nikel
curat, de **Berndorf**

se pot găsi în fierăria lui

Ioan Pöhm

(Înainte de aceasta Phöm și Gedeon)

Arad, — Piața Szabadság — (Casa Rozsnyay)

UNICUL MAGAZIN

PREDARE DE HOTEL

Am onoare a aduce la cunoștința publicului, că
am cumpărat pe strada Halász No. 41.

Hotelul înti- tulat „Porumbul alb“

și îl voi conduce pe mai departe sub îngrijirea mea
proprie. Mai departe voi îngriji de beuturi și mân-
cări bune și alese, și de un serviciu pe deplin mul-
țumitor. Cerând sprijinul marelui public, sunt cu stimă

BARDÓCZ ÖDÖN, hotelier.

In pretuita atentiune a arhitecților!

Lenkey Antal

zidar diplomat și întreprinzător-architect

ARAD, strada Szekeres Nro. 4.

Se recomandă atențiunei p. t. publicului din loc și din provincă care vrea să zidească, primind pe lângă prețuri moderate și pe lângă garanță tot felul de lucrări din branșa zidăriei anume: case de arindă, case private, cartele de vară și grânare precum și transformarea edificiilor vechi, a fațadelor și a pavagelor de ciment și beton.

La dorință servesc gratuit cu planuri și cu preliminar de spese.

Frații Kriser

TIMISOARA

URI-uteza nr. 6. — Telefon nr. 765.

Intreprindere de iluminare cu acetylen.

Puteri de specialitate — bărbați evalificați.

Magazinul fabricii Landeck Carbide Ungaria de sud.

Efectuește ori-ce lucruri ce se țin de branșa aceasta, precum:

●● scälzi și apaducte ●●

In modul cel mai prompt.
pe lângă prețuri moderate!

Magazin stabil in forma constatatoare din acetylen,
ca sticle, candelabre, flacări, etc.

Tot felul de mașini economice, ca:

TRIUMPH III,

mașină de sămănat cu dinți cu păreche sau fără păreche.

Se caută vinzători!

Hannauer Mihály

Tinicher de edifici și obiecte de lux. — In Arad, pe strada Deák Ferencz No. 24. (Inngă biseica reformată)

Se recomandă cu executarea a tot felul de articole in branșa aceasta, pe cari le efectuează in modul cel mai prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftin posibile.

Bucuros servește cu preliminar de spese.

Primește acoperiri de turnuri de biserici, acoperiri de case, etc., și tot felul de confecțiuni și reparațiuni de tinichea.

AVIS

Am onoare a aduce la cunoștința onor. dame din localitate și jur că in strada Perényi Nr. 1. am deschis o

Școală de Croi

pentru toalete de dame

unde predau spre învățură toate cele ce cad in fahul acesta, ca: croiuri de fuste, talii, in chete, etc. etc. In atelierul meu apoi, ori ce fason e după jurnal. Am învățat într-una din primele școale din Budapesta — iar cele mai noi experiențe câștigate, mă aduc in plăcuta situație de a putea îndeplini cele mai moderne și înalte pretenții ale onor. dame.

Rog cât mai multă părtinire.

Școala de croit și cusut

Maria Várnai

Perényi-u. No. 1.

5 Cor. și . mai ..mult.. pe . zi!

Societatea de cioraperie de casă.

Se caută persoane de ambele sexe, la mașina noastră. Lucru simplu și lute, — pentru întreg anul acasă. Nu se cere nici o cunoștință de mai înainte. Depărtarea nu are a face. Lnerul il cumpărăm noi.

Societatea de mașini pentru cioraperie pentru lucrat acasă.

THOS. H. WHITTICK & Co.,

Budapest, IV. Havas-ateza 3—365.

PRAG, Petersplatz 7,—365.

MANYUTCZ IOAN

PĂLĂRIER

STRADA HUNYADI — Nro. 112.

Recomandă bogatul său magazin in pălării gata.

Tot așa primește spre efectuare ori-ce lucrare ce se ține de această branșă.

Curățiri, reparări, vopsiri de pălării și comande din provincie, se execută prompt și estin.

Cu stimă:

IOAN MANYUTCZ

Bogat asortiment de lămpi de casa și candelabre.

Prăvălie: *Andrássy-tér*
No. 13.
Palatul minorităților. No. telefon 888.**KOHN JÓZSEF**
ARADAtelier: *Bathyány-u.*
No. 23.
Casa proprie. — No. telefonului 821.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

Distins cu premiul I la 6 expoziții

— Lumina nouă! — Noutate! — Lumina nouă! —

Pe teren gazoproprie cel mai bun succes l-a avut până acum **lampa mercediană** la care luminarea a 75 de lumânări, costă mai puțin decât lampa cu petrolu 20" și care poate fi aplicată la ori ce candelabru ori lampă de masă; prin ceea ce cu 30% avem luminat mai frumos și 50% cruțare de petrolu. Recomand aceasta în atenția cafețiilor, birtașilor, cancelariilor celor cu afaceri și privațiilor.

Magazinul meu, unde răspund punctual și efeptuesc orice comandă. Cu stimă: **Kohn József.**

Mare magazin de ustensili și articole casnice.

Mare magazin de articole de mașinării economice.

Economii și proprietarii de mașini pot face mari economii dacă se vor procura mașinării economice din magazinul nostru de mașinării, din foarte bogatul asortiment al lui

Gyenge FerenczARAD
PIAȚA BOROS BÉNI Nr. 15.
(Casa Dengi)**Mare magazin de Mașinării**

unde se pot căpăta cele mai renumite fabricate probate și adoptate în toate ținuturile patriei ca cele mai excelente: **Locomotive de vapor și triere, pluguri de oțel sist m Sack, grăpi pentru cultivarea solului, mașini de sămănat la șir și împrăștiătoare, greble, alegătoare de neghină, site pentru alegerea grăului, sfărâmatoare de cucuruz, tăietoare de napi, cântare. Uleiuri de mașini, oliv de prima calitate, pentru triere, motoare și automobile. Valvolina. Unsoți diferite, saci de bucate și ponevi, curele și alte recvisite. Stropitori de vii, zdrobitoare și prese de struguri. Instalațiuni de mori și tot soiul de articole economice se pot căpăta cu o o o prețurile cele mai ieftine. o o o**

GYENGE FERENCZMagazin de mașini economice, — Piața Boros Béni 15
(Casa Dengi)

Cele mai bune condițiuni de a plăti în rate.

Berger Gyula — farmacia
„la Sta Elisabeta” —
ARAD.

Recomandă mult ca toatele sale preparate:

Săpunul spermatic »Sf. Elisabeta« cu efect sigur asupra pielii, pruncum și contra păstureilor ca mijloc de înfrumusețare și reconstrucția pielii. — o bucată mare 60 fleri.**Pudră »Sf. Elisabeta« (roza)** articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și crem: — o cutie 90 fleri.**Apa de dinți »Sf. Elisabeta«** recomandabil în special celor cu dinți răi. Rumeneste gura, întărește gingiile, sistează durerea de dinți și oprește sticarea dinților: — un flacon 90 fl.**Apă de iorgovan pentru frumusețe »Sf. Elisabeta«** Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.**Leac contra reumei și răcelei »Sf. Elisabeta«** Leac cu efect sigur contra reumei, răcelii, ischias, deasemenea contra durerii de cap. câteva fricțiuni ajung, pentru ea și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.**Spirt pentru păr »Sf. Elisabeta«** Sistează căderea părului și formarea de mătreță o împiedecă radical. — Prețul: — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.**Alifie pentru păr.** Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.**Geai minunat pentru pent »Sf. Elisabeta«** contra tusei, troahnei, frigurilor de stomac și boalelor de gât. — o cutie 30 fleri.**Eter pentru bătătură.** Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce bătătură a pielii, ori bătătură. O sticlă e de ajuns pentru delaturarea celor mai mari bătătură. — o sticlă 70 fleri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galițe.

Magazinul mare de mașini economice și de uleiuri pentru mașini.

Pentru vinderea în comisiune a

Marelui magazin de asortimente de sticlă

de porcelan, maiolică, vase de piatră, obiecte de lux, vase, lampe de mese și candelabre, oglinzi, obiecte de argint, alpaca și nickel, decorațiuni pentru odăi și mese, acomodată pentru aranjamente casnice, începând dela calitatea cea mai fină până la cea mai ordinară sunt neasămănător de convenabile.

Toate acestea, se vînd pe prețuri foarte moderate — în prăvălia mea, situată pe

Szabadság-tér 21.

Efectuesc foarte punctual comande de sticlărie.

Cu stimă: **Klohs Adolf.**

Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“

Recomandă specialitățile felurite din magazin și admirabilele sale bandage și diferite preparate, ca

Crema de lăcrămioare: preparat superb, delătură pistru, sgrăbunțe, spuse, sbircituri și necurătenii de pe față. Flacon 1 cor.
Spăpun de cremă de lăcrămioare: articol colonial care combinat cu crema, rumenește și susține frumusețea feței. Buc. 70 fil.
Pudra de lăcrămioare: pregătită din materii cu totul nesticăcioase — care împrumută feții o culoare foarte plăcută fără

ca să se poată vedea. O cutie, 1 cor. 20 fileri.
Prafu de dinți a lui Dr. Kabdebó: ajutoră frumusețea dinților foarte și în urma compoziției bune nu atacă smalțul dinților. O cutie 1 cor. 60 fileri.

Fluid stomatic Salicyl: folosește mult la întărirea gingiilor, alungă mirosul neplăcut al gurei și împiedecă stricarea dinților. Alifie „Coroană“ pentru față, 70 fil., 1.40, 1.68 fil. Săpun „Coroană“, buc. 80 fil. Spirt pentru păr, sticla 2 cor. Alifie contra ochiurilor de găină, sticla 70 fil. Apa de gură și prafu de dinți „Papp“ 1.60 fil și 1.20 fil. Regeneratorul părului, sticla 1 cor.

Preparatele se capătă totdeauna proaspete — la **Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“** colțul dela András-sy-tér și Petőfi-u. Arad

Contra anemiei și nervosității

Vinul feeric china al farmacistului Rozsnyay Mátyás.

Prețul unei sticle e de 3 cor. 50 fil.

Contra căderii părului are cea mai bună influență **Spiritul de păr al lui Rozsnyay**

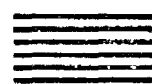
care în scurtă vreme delătură mătreața și căderea părului; apără părul de rupere și-i dă o strălucire mătăsoasă. Prețul unei sticle e de 1 cor. și 50 fil.

Sirop pentru copii, contra tusei

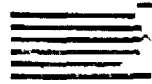
Leac admirabil pentru copii mici.
 Sticla: 60 fileri.

Toate aceste medicamente se capătă în stare veritabilă, la spiteria lui

ROZSNYAY Mátyás, Arad.
Szabadság-tér.

Arad!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad, — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1. o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunind de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austro-ungaria, Germania și America o o

mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe ororatul

o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o

din material de prima clasă și pe lângă prețurile cele mai avantajoase. o o o

— În special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâmătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, clururi, pluguri (Seitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pinițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țiglarii miel și marl, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinării sus numite.

— Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolu, spirit sau gaz, garantând totdeodată, atit de construcțiunea mașinilor oât și de materialul cel mai bun.

— Efectuez totdeodată lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit o o o o o o și prompt. o o o o o o

Picăturile balsamice „MARIA-RADNA“

pentru răni și stomac, ajută iute și sigur în multe boale, ca d. ex. dureri, colici de stomac, boli vechi de stomac și lipsei de apetit, contra reumei, junghiurilor, colice și durere de cap, estern la răni timpurii, la sgărieturii, la scrinteli și ruperi de oase, contra reumei și durerii de oase.

Un flacon: prețul 30 fil., 10 flacoane Cor. 3.— francat.

Pastilele — SENECA

Medicină sigură contra tusei, troanei, răcelii, influenței. Cutia 1. Cor., 10 cutii franco 8. Cor.

Se poate căpăta la **Kossuth Pál, Szűz Mária.** gyógyszertára, Arad, Boros-Béni-tér 15 sz.

Centauria! Cel mai minunat întăritor de stomac! Depărtează frigurile stomacale, colicele, lipsa de scaun, diaree, răceli și multe alte boale diferite.

O scrisoare de mulțumită.
 Stimată domnule apotecar! Pentru admirabila DV teo întăritoare de stomac nu Vă pot mulțumi din destul și regret că nu o pot recomanda în deajuns pentru a fi cunoscută binefacerea ei. Doi colegi ai mei Vă vor comanda zilele astea câte-va pachete din teoa „CENTAURIA“. Eu Vă mulțumesc și Vă rog a-mi mai trimite încă un pachet mare pentru ceto 2 cor. Cu stimă: Ion Luca, inv.